

Norske elever i møte med okkupasjonsmakta

Oliventreplanting i Beit Sahour

Av Erik Jørgensen, på oliventreplanting i Palestina sammen med studenter fra Rønningen Folkehøgskole

Den åttende dagen i Palestina starter med en god palestinsk frokost hos en familie i Beit Sahour. Etter en natt hos en palestinsk ungdom, var vi klare til nok en dag ute i felten for å plante oliventrær. Vi har vært her i Betlehem i samarbeid med YMCA-YWCA JAI i Beit Sahour, og vært med på oliventreplanting programmet "Keep Hope Alive". Vi har plantet trær for forskjellige bønder i område C (etter Oslo-avtalen) i tre av de åtte dagene vi har vært her. Bøndene her har papirer på at landet er deres fra tiden da britene hadde kontrollen over Palestina, og mange av de er til og med godtatt av israelske myndigheter. Problemet er ofte at bøndene ikke føler seg trygge når de skal plante oliventrær alene i frykt for at settlerne skal komme å ødelegge for dem, eller at militæret skal erklære området for lukket militærsoner. På grunn av dette har YMCA-YWCA JAI et program som hjelper palestinske bønder med å ta med internasjonale aktører for planting. Siden folkehøgskolen vi kommer fra i Norge (Rønningen) tilhører KFUK-KFUM, samarbeider vi med våre palestinske partnere. Tidligere år har klassen *Tur/Retur Verden* på skolen deltatt på dette programmet, og det har forholdsvis gått greit under selve plantingen. Bonden vi skulle hjelpe i dag hadde jordet sitt omringet av en settlement, men papirene sa at jordet var hans.

Vi ankom jordet vi skulle plante på rundt klokken 9 denne morgenen. På bussturen ble vi informert om en israelsk kvinneorganisasjon kalt "Women in Green" holdt til i området. Organisasjonen er kjent for å gå inn på området og plante sine egne oliventrær med baktanke om at hele landet egentlig tilhører Israel. Vi tenkte vel ikke så mye over det før etter ca. 30-45 minutter ut i plantingen. Da kom det en bil med to kvinner i. De var på avstand så vi kommuniserte ikke med dem, men vi så at de tok opp mobiltelefonene sine og ringte. Vi visste ikke hva de var, men vi ble fortalt av bøndene at dette var "Women in Green". Etter noen minutter kjørte de sin vei igjen. Vi fortsatte med vårt arbeid og plantet videre. Jeg hadde allerede da en uggens følelse av at dette kom til å ekspandere til noe større, men vi gjorde som vi fikk beskjed om og plantet videre.

Det tok ikke lange tiden før den samme bilen stoppet ovenfor jordet og kvinnene kom ut igjen. Det ble mye snakking i gruppen som plantet, og da vi snudde oss så vi flere militærbiler ankomme stedet. Kvinnene kom gående ned til oss mens de filmet og tok bilder. Jeg var raskt opp med kameraet med den holdningen at jeg legger det ikke ned før jeg får ordre om det. Med dette fikk jeg nesten alt dokumentert på film. Militæret kom opp på jordet og sa at vi skulle slutte å jobbe. Vi fulgte ordren først, men fortsatte etter som det gikk i en rolig diskusjon mellom bonden og militæret. Kvinnene kom og blandet seg inn i samtalen, og stemningen ble mer og mer amper. De fyrte opp bonden og familien hans bevisst slik at det skulle bli dårlig stemning. På dette tidspunktet ble jeg så provosert at jeg tok til tårer og gikk opp i ansiktet på kvinnene og filmet, for å få med hvordan det hele gikk for seg. Den ene kvinnen som var mest ivrig snakket høyt, og begynte å snakke direkte til oss. Vi ble nå bedt om å trekke oss unna, ikke vise følelser, og ikke bli provosert. Det var på dette punktet veldig

tydelig hvem som var den "den stygge ulven". Vi trakk oss tilbake, men hun fortsatte sin tale. Jeg snudde meg og gikk bort til henne for å be henne snakke til kameraet. Hun spurte meg hvorfor jeg gråt, om det var fordi mine besteforeldre drepte hennes under Holocaust. Jeg svarte ikke, men tok kameraet nærmere ansiktet hennes. Hun fortsatte med å si at jeg gråt fordi jeg innerst inne visste jeg var på den gale siden. Jeg svarte med å si hva hun mener med den gale siden. Hun ropte ut at vi støttet det folket som ville utrydde jødene. Heldigvis var en klassekamerat bak meg og trakk meg tilbake, da hun startet å kalle oss nazister. Jeg var så provosert at jeg bare gikk fram å tilbake, med høy puls.

Plutselig så vi flere militærbiler og politibiler komme til stedet. Soldatene var utrustet med tåregassgevær. Situasjonen ble mer og mer amper, og det var tydelig at spesielt politiet ville vise makt. De gikk direkte bort til de yngste, som var i midten av 20-årene, for å provosere dem slik at de skulle fyre seg opp. De gikk fra en diskusjon som er under kontroll med eieren av jorden til ungdommene. Det var som om de ville at palestinerne skulle gjøre noe slik at de fikk en grunn til å arrestere dem, og så sannelig klarte de det. En av ungdommene gikk bort fra diskusjonen for å fortsette med å plante mens forhandlingene om jorden foregikk. En politimann gikk bort til han og tok han i armen og sa at han skulle slutte, men siden samtalen fortsatt på hebraisk skjønte jeg ikke så mye mer. Ungdommen var selvfølgelig rasende, men som øyenvitne en meter i fra, kan jeg trygt si at det ikke ble utløst noen form for fysisk vold. En av de andre palestinerne kom ned for å forhindre at krangelen mellom politimannen og palestineren eskalerte. Han dro han vekk fra politiet og plutselig så jeg at politiet gjorde seg klar til å arrestere denne mannen helt uten grunn. Man så på politiet at han ikke kom til å gi seg før palestineren var tatt. Det kom flere til for å roe ned situasjonen. Disse var også israelske soldater. Men som sagt så ga ikke politiet seg og før han fikk håndjern på palestineren. De tok han med til politibilen, og vi ble bedt om å forlate stedet fordi internasjonale ikke hadde lov til å være på området til tross for at vi hadde visum i Israel.

Vi pakket tingene våre og skulle til å dra. Vi ble så beordret til å la utstyret til oliventreplantingen: spader, pinner osv. bli liggende. Vi fulgte ordren og begynte å gå mot bussen. Det samme måtte de israelske settlerne som gikk med en pistol i buksebeltet. Men før jeg gikk spurte jeg en av soldatene om han synes det var urettferdig at tre settlere, deriblant en såkalt "spion" gikk med egne våpen i tillegg til å ha 20 israelske soldater i ryggen når vi driver en fredelig kampanje for det palestinske folk. Selv om han hørte på meg, ville han ikke svare. Denne soldaten virket likevel proffere enn resten. Han hisset seg ikke opp, og beholdt roen. Om alle hadde oppført seg som han, hadde det ikke blitt en stor konflikt.

Situasjonen her var veldig merkelig. Den palestinske bonden hadde papirer som la all fakta på bordet, til og med som israelske myndigheter hadde skrevet under på. Så det var veldig tydelig at det var hans eiendom. På en måte er jeg glad for at jeg har opplevd dette, selv om jeg var dypt frustrert der og da. Jeg brukte situasjonen til å ta bilder og filmer for å kunne formidle til dere der hjemme om hva som skjer her. Dette er kanskje ikke noe som skjer hver dag, men det skjer ofte nok til at man skal ta ansvar og si at dette er noe man ikke skal akseptere. Årsaken til at militæret ankom var en konsekvens av at kvinnene ringte og meldte ifra. Men grunnen til at de jaget oss bort var at landet ikke var kultivert. Så da hadde det ingenting å si at det var hans jorde. "Women in green" mente at hele Israel og Palestina er deres, og det var lovet fra Gud. Hun fortalte oss også at når vi døde kom vi til å dra opp til himmelen og bli sendt rett ned til helvete. Hun la også vekt på at vi var nazister, men litt rart at hun sier det, når hun står på den "sterke" siden der de har maskingevær. Ironisk?

Det er vanskelig å formidle dette på en måte som er objektiv, men jeg skriver om det som faktisk skjedde. Man trenger ikke legge vekt på noen side for at man skal skjønne hva som egentlig skjer. Men vi får se hva som skjer de neste dagene. Alle filmklippene, og bildene som ble tatt under hendelsen er levert til en israelsk menneskerettighetsorganisasjon, som skal se på saken. Det er godt å vite at det bringes videre og at noen ser at fryktelige ting skjer her.

Dagen etter denne hendelsen, fikk vi beskjed fra en organisasjon – kalt International Middle East media Center – at de laget sak med TV2. De hadde fått telefon fra bøndene som sa at settlerne hadde vært å revet opp trærne vi plantet. Dette kan du lese mer om på deres hjemmeside:

<http://imemc.org/article/63126>

TV2 skrev også om denne saken: [Her blir norske elever skjelt ut som nazister på Vestbredden](#)